

Dobrá víra třetích osob

Právní úprava obsažená v § 444 občanského zákoníku slouží k ochraně dobré víry třetích osob, které jednají v domněnce, že existuje zastoupení za situace, kdy na této domněnce má účast zastoupený (taková účast nemusí být jen aktivní, ale může být i pasivní, respektive druhý odstavec dokonce na pasivitě zmocnitele po zániku zmocnění stavi); to jsou znaky společné oběma odstavcům. Ústavně konformní výklad této právní úpravy musí tato východiska respektovat a nesmí být nepřiměřeně zužující.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 510/25 ze dne 30.4.2025)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatelky obchodní společnosti A, zastoupené prof. JUDr. A.G., CSc., advokátem, sídlem P., proti rozsudku Nejvyššího soudu č. j. 33 Cdo 2131/2024-388 ze dne 29. října 2024, za účasti Nejvyššího soudu, jako účastníka řízení, a obchodní společnosti B, zastoupené Mgr. J.R., advokátem, sídlem P., jako vedlejší účastnice řízení, tak, že rozsudkem Nejvyššího soudu č. j. 33 Cdo 2131/2024-388 ze dne 29. října 2024 bylo porušeno stěžovatelčino právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 33 Cdo 2131/2024-388 ze dne 29. října 2024 se ruší.

Z odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Stěžovatelka se ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky a § 72 a násl. zákona o Ústavním soudu domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí s tvrzením, že jím byla porušena její práva podle čl. 11 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatelka zároveň navrhla, aby Ústavní soud odložil vykonatelnost napadeného rozhodnutí.

2. Ústavní soud se v tomto nálezu zabývá ústavně konformním výkladem § 444 odst. 1 občanského zákoníku. Dospěl k závěru, že Nejvyšší soud napadeným rozsudkem výklad tohoto ustanovení nepřiměřeně zúžil a popřel tím jeho účel a smysl.

II. Skutkové okolnosti a dosavadní průběh řízení

3. Rozsudkem č. j. 19 C 66/2022-298 ze dne 19. října 2023 Obvodní soud pro Prahu 2 vyhověl žalobě vedlejší účastnice a určil, že je jediným vlastníkem pozemku parcelní číslo X1 - zastavěná plocha a nádvoří o výměře 569 m², jehož součástí je budova č. p. X2 (N., bytový dům), zapsaného pro obec P., katastrální území N., na listu vlastnictví č. X3 v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, katastrální pracoviště Praha (výrok I), a rozhodl o nákladech řízení (výrok II).

4. Vedlejší účastnice tvrdila, že stěžovatelka se nikdy nestala vlastnící nemovitosti a ona nikdy vlastnící nepřestala být. O nemovitost měla být "připravena" v důsledku činnosti třetích osob, v současné době trestně stíhaných. Nejprve na základě padělaných dokladů jednatelky vedlejší účastnice požádaly (14. května 2020) správce systému datových schránek o nové přihlašovací údaje. Tím zároveň došlo k zneplatnění původních přihlašovacích údajů a vedlejší účastnice tak ztratila přístup ke své datové schránce. Následně M. K. jednal s jednatelem stěžovatelky a prokazoval se

plnou mocí, na níž byl padělán podpis jednatelky vedlejší účastnice. Za vedlejší účastnici a stěžovatelku uzavřeli (30. září 2021) smlouvu o zajišťovacím převodu práva. Podle smlouvy byla nemovitost převedena na stěžovatelku k zajištění dluhu, který vůči stěžovatelce měla třetí osoba. Stěžovatelčina dlužnice svůj dluh vůči stěžovatelce nesplnila a převod se tak stal nepodmíněným. Obvodní soud dospěl k závěru, že jednání M. K. vedlejší účastnici nezavazuje, a proto určil, že je vedlejší účastnice vlastníci nemovitosti, respektive jí nikdy nepřestala být.

5. Rozsudkem č. j. 68 Co 117/2024-344 ze dne 22. května 2024 Městský soud v Praze k odvolání stěžovatelky rozsudek obvodního soudu ve výroku I o věci samé potvrdil, nákladový výrok II změnil tak, že vedlejší účastnici náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok I) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (výrok II).

6. Stěžovatelka proti rozsudku městského soudu podala dovolání, kterým rozsudek městského soudu napadla v části výroku I o potvrzení rozsudku obvodního soudu ve výroku I o věci samé. S dovoláním spojila návrh na odklad právní moci dovoláním napadeného rozsudku městského soudu v části výroku I o potvrzení rozsudku obvodního soudu ve výroku I o věci samé, který odůvodnila tím, že jí hrozí závažná újma na jejích právech.

7. Usnesením č. j. 33 Cdo 2131/2024-377 ze dne 28. srpna 2024 Nejvyšší soud odložil právní moc výroku I rozsudku městského soudu v části, ve které byl potvrzen rozsudek obvodního soudu ve výroku I o věci samé, do právní moci rozhodnutí o dovolání podaném stěžovatelkou ve věci vedené pod sp. zn. 33 Cdo 2131/2024.

8. Napadeným rozsudkem Nejvyšší soud dovolání stěžovatelky zamítl (výrok I) a rozhodl o nákladech dovolacího řízení (výrok II). Stěžovatelka v dovolání předložila několik právních otázek. U tří z nich dospěl Nejvyšší soud k závěru, že pro jejich řešení dovolání není přípustné. Zároveň identifikoval v dovolání dvě právní otázky, pro jejichž řešení bylo dovolání přípustné. Dovolání ovšem nebylo důvodné.

III. Stěžovatelčina argumentace

9. Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítá, že v důsledku napadeného rozsudku a jemu předcházejících rozsudků obvodního a městského soudu přišla o vlastnictví nemovitosti, ač je řádně nabyta a byla i zapsána v katastru nemovitostí.

10. Dále Nejvyššímu soudu stěžovatelka vytýká, že chybně posoudil přípustnost dovolání pro řešení otázek, které uvedla v dovolání.

11. Nejvyšší soud podle stěžovatelky rovněž nesprávně posoudil příčinnou souvislost mezi pasivitou vedlejší účastnice a vyvoláním domněnky zmocnění na straně stěžovatelky.

12. Konečně pak Nejvyšší soud měl nesprávně posoudit namítanou vadu řízení spočívající v postupu obvodního soudu při protokolaci výslechu stěžovatelčina jednatele.

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

13. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení. Dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, která byla účastnicí řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí napadené ústavní stížností. Ústavní soud je k projednání ústavní stížnosti příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario).

V. Průběh řízení před Ústavním soudem

14. Ústavní soud usnesením č. j. III. ÚS 510/25-16 ze dne 26. února 2025 odložil vykonatelnost výroku I napadeného rozsudku. Shledal, že podmínky § 79 odst. 2 zákona o Ústavním soudu pro odložení vykonatelnosti výroku I napadeného rozsudku jsou splněny. Shodně jako Nejvyšší soud v usnesení č. j. 33 Cdo 2131/2024-377 vzal v potaz, že pravomocné soudní rozhodnutí je vkladovou listinou ve smyslu katastrálního zákona. Stav zápisu v katastru nemovitostí, který by po povolení vkladu umožnil vedlejší účastníci s nemovitostí volně nakládat, by se závažným způsobem mohl dotknout poměrů stěžovatelky. Právní vztahy týkající se předmětné nemovitosti by měly i vzhledem k principu materiální publicity zápisů provedených v katastru nemovitostí zůstat do doby vykonatelnosti rozhodnutí o ústavní stížnosti v této věci z pohledu stavu zápisu v katastru nemovitostí nezměněny. Naproti tomu v případě výroku II rozsudku Nejvyššího soudu Ústavní soud důvody pro odklad vykonatelnosti neshledal a ani stěžovatelka žádné neuvedla. Proto v tomto rozsahu Ústavní soud návrh na odklad vykonatelnosti zamítl.

15. K posouzení ústavní stížnosti si Ústavní soud vyžádal vyjádření Nejvyššího soudu a vedlejší účastnice a soudní spis.

16. Nejvyšší soud uvedl, že si není vědom toho, že by porušil stěžovatelčina ústavně zaručená základní práva. Dovolání nemohlo být přípustné pro řešení jedné z otázek předestřené stěžovatelkou, neboť krajský soud rozhodl v souladu s právním názorem, kterého se stěžovatelka dovolávala, tedy že k navození podmínek § 444 odst. 1 občanského zákoníku může postačovat opomenutí domnělého zmocnitele. Ve zbytku ústavní stížnosti stěžovatelka podle Nejvyššího soudu polemizuje se skutkovými zjištěními, ač dovolání slouží výlučně k řešení právních otázek. Nejvyšší soud dodal, že na závěrech napadeného rozsudku by nemohlo nic změnit, ani kdyby uspěla s námitkou chybné protokolace, a jednatel by skutečně vypovídal to, co tvrdila v dovolání a opakovala v ústavní stížnosti. Nejvyšší soud zdůraznil, že posoudil celý obsah dovolání, a v podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozsudku.

17. Vedlejší účastnice uvedla, že podle ní k porušení stěžovatelčiných ústavně zaručených základních práv nedošlo. Vedlejší účastnice má za to, že podle § 444 odst. 1 občanského zákoníku je vždy třeba, aby domnělý zmocnitel vyvolal vlastní vinou dojem o existenci zmocnění konkrétním jednáním, a nikoliv pouhým opomenutím. Nic takového však v řízení nebylo prokázáno. Jednatelka vedlejší účastnice s ohledem na svůj pokročilý věk a covidovou pandemii více než rok nemohla cestovat do České republiky, čehož zneužila organizovaná skupina, která s pomocí padělaného cestovního pasu získala přístup k datové schránce vedlejší účastnice. Rovněž odmítá, že by došlo k porušení stěžovatelčina práva na soudní ochranu v souvislosti s tím, jak Nejvyšší soud vypořádal stěžovatelčinu námitku chybné protokolace. Konečně uvedla, že v řízení opakovaně poukazovala na okolnosti, podle nichž nemohla být stěžovatelka v dobré víře. Šlo zejména o to, jak svědci popisovali setkání 30. září 2021 na Černém Mostě mezi jednatelem stěžovatelky, jednatelem stěžovatelčiny dlužnice společnosti C, a M. K., který měl jednat za vedlejší účastnici. Vedlejší účastnice proto navrhla ústavní stížnost zamítnout či odmítnout jako návrh zjevně neopodstatněný.

18. Obdržená vyjádření zaslal Ústavní soud stěžovatelce na vědomí a k případné replice. Této možnosti stěžovatelka využila. Stěžovatelka zdůraznila, že nepochybně, že smlouva o zajišťovacím převodu práva byla uzavřena v důsledku podvodného jednání třetích osob, avšak stěžovatelka sama tomuto jednání nijak nenapomáhala. Upozornila, že pokud Nejvyšší soud připouští, aby domněnka zmocnění byla vyvolána pasivním jednáním domněle zastoupeného, není zřejmé, jak by takové pasivní počínání domněle zastoupeného mohlo reálně vypadat a jak by se vůbec mohlo dostat do dispozice třetí osoby, u které je domněnka zmocnění vyvolána, a to právě proto, že jde o jednání pasivní (tedy nekonání). K vyjádření vedlejší účastnice dodala, že soudy netvrdily, že by domněnku zastoupení bylo možno vyvolat jen aktivním jednáním, jak tvrdí vedlejší účastnice. K tvrzením, jež měla zpochybnit její dobrou víru, dodala, že v probíhajícím trestním řízení sama vystupuje v roli poškozené, a okolnosti, jichž se vedlejší účastnice dovolávala, v nynějším řízení nebyly prokázány.

Setrvala na závěru o důvodnosti ústavní stížnosti.

VI. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

19. Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

20. Ústavní soud byl vázán tím, jak stěžovatelka vymezila předmět řízení, tedy petitum ústavní stížnosti. Předmětem přezkumu Ústavního soudu může být pouze to rozhodnutí orgánu veřejné moci, které stěžovatel navrhuje zrušit [nález sp. zn. III. ÚS 1167/17 ze dne 31. července 2017 (N 134/86 SbNU 273), bod 30]. Z ústavní stížnosti je přitom zřejmé, že stěžovatelka požaduje zrušit výlučně rozsudek Nejvyššího soudu, ač některé její výhrady lze vztáhnout i vůči předcházejícím rozhodnutím obvodního a městského soudu.

VI. a) Obecné principy přezkumu rozhodnutí Nejvyššího soudu v řízení o ústavní stížnosti

21. Ústavnímu soudu, až na výjimky, nepřísluší korigovat interpretaci podústavního práva prováděnou obecnými soudy. Jeho úkolem je ochrana ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Sjednocování výkladu soukromého práva je úkolem Nejvyššího soudu. Při přezkumu jeho rozhodnutí Ústavní soud posuzuje, zda Nejvyšší soud neaprobval výklad, který je v rozporu s ústavně zaručenými základními právy a svobodami [nález sp. zn. II. ÚS 2312/15 ze dne 9. února 2016 (N 30/80 SbNU 391), bod 20]. Ústavní soud rovněž dbá na to, aby Nejvyšší soud nevybočil z mezí dotváření zákona, neboť v tu chvíli zákon již neinterpretuje, ale fakticky jej v rozporu s čl. 95 odst. 1 Ústavy mění či tvoří (nález sp. zn. Pl. ÚS 23/24 ze dne 11. 9. 2024, body 46 a 47).

22. Ústavní soud současně v mnoha svých rozhodnutích definoval podmínky, při jejichž existenci má vadná aplikace podústavního práva obecným soudem za následek porušení základních práv a svobod jednotlivce [srov. nález sp. zn. III. ÚS 74/02 ze dne 10. října 2002 (N 126/28 SbNU 85)]. Je tomu tak tehdy, pokud nepřipustně postihuje některé ze základních práv a svobod, případně pomíjí možný výklad jiný, ústavně konformní, nebo je výrazem zjevného a neodůvodněného vybočení ze standardů výkladu, jenž je v soudní praxi respektován (a představuje tím nepředvídatelnou interpretační libovůli), případně je v extrémním rozporu s požadavky věcně přílehavého a rozumného uspořádání posuzovaného právního vztahu či v rozporu s obecně sdílenými zásadami spravedlnosti.

23. Také výklad a aplikace podústavního práva totiž musí být provedeny s ohledem na ústavně zaručená práva. Ačkoliv Listina primárně garantuje základní práva, která představují subjektivní veřejná práva a působí přímo mezi jednotlivcem a veřejnou mocí, působí v některých případech tak, že podústavním právem "prozařují". Je tomu i ve vztazích horizontálních, tedy ve vztazích, v nichž jsou si jejich účastníci rovni [srov. nálezy sp. zn. I. ÚS 185/04 ze dne 14. července 2004 (N 94/34 SbNU 19) nebo sp. zn. IV. ÚS 27/09 ze dne 11. září 2009 (N 200/54 SbNU 489)].

24. Princip ochrany dobré víry (chránící účastníky soukromoprávních vztahů) je možno chápat jako jeden z klíčových projevů principu právní jistoty, který je odvoditelný z principu materiálního právního státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy) [nález sp. zn. II. ÚS 165/11 ze dne 11. května 2011 (N 88/61 SbNU 359), bod 21]. Nerespektují-li soudy princip ochrany dobré víry, může tím dojít k porušení práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny [nález sp. zn. I. ÚS 17/16 ze dne 4. září 2018 (N 147/90 SbNU 411)].

VI. b) Aplikace obecných principů na konkrétní věc

25. Výtka, že Nejvyšší soud nevypořádal stěžovatelčinu námitku jiné vady, spočívající v tom, že soudy se nezabývaly její námitkou proti protokolaci, postrádá v kontextu nynější věci ústavní relevanci. Bez ohledu na to, co vypověděl stěžovatelčin jednatel a jak to bylo zaprotokolováno, platí, že vedlejší účastnice po celou dobu realizace transakce, týkající se nemovitosti, neměla žádné informace o tom,

že k této transakci dochází, a stála zcela mimo dění. To nezpochybňuje ani stěžovatelka, jen z toho dovozuje jiné, pro sebe výhodnější závěry, než jaké učinil Nejvyšší soud.

26. Posouzení věci před obecnými soudy záviselo na výkladu § 444 odst. 1 občanského zákoníku. Podle něj, kdo vlastní vinou vyvolá u třetí osoby domněnku, že zmocnil někoho jiného k právnímu jednání, nemůže se dovolat nedostatku zmocnění, byla-li třetí osoba v dobré víře a mohla-li rozumně předpokládat, že zmocnění bylo uděleno.

27. Podle stěžovatelky onou "vinou" mohla být i nečinnost vedlejší účastnice. Ta sice o podvodném jednání ani o převodu vlastnictví nemovitosti nevěděla, avšak podle stěžovatelky měla a mohla se více zajímat o svou datovou schránku či o údaje v katastru nemovitostí, díky čemuž by musela zjistit, že za ni někdo právně jednal.

28. Napadenému rozsudku je třeba přisvědčit, že stěžovatelčina "vina" se nemohla týkat nahlížení do katastru nemovitostí, neboť jakékoliv změny údajů v katastru nemovitostí by mohly nastat až po právním jednání, o které ve věci jde. Vyvolání domněnky zmocnění přitom z povahy věci musí předcházet takovému právnímu jednání.

29. Podle Nejvyššího soudu pasivita právnické osoby ohledně její datové schránky "sama o sobě" nemůže být jednáním této právnické osoby způsobilým vyvolat ve třetí osobě domněnku existence zastoupení, neboť z ní bez jakýchkoliv pochybností nelze dovodit vůli právnické osoby být zastoupena jinou osobou projevenou navenek vůči třetí osobě. Mezi takovou pasivitou a domněnkou existence zastoupení u třetí osoby neexistuje vztah bezprostřední příčinné souvislosti.

30. Nejvyšší soud v napadeném rozsudku uvedl, že vyvolat u třetí osoby domněnku existence zastoupení jinou osobou lze jen zaviněným (alespoň ve formě nevědomé nedbalosti) adresným (vůči třetí osobě) jednáním vyjadřujícím vnitřní vůli domnělého zmocnitele (způsobem aktivním či pasivním, z něhož lze usuzovat na projevenou vůli), učiněným v jakékoli formě (avšak určité a srozumitelně), nevzbuzujícím pochybnosti o projevené vůli, směřujícím k vyvolání právních následků právní normou předvídaných (k vyvolání domněnky existence zastoupení jinou osobou). Projev vůle domnělého zmocnitele se (aby vyvolal zamýšlené účinky) musí dostat do dispoziční sféry adresáta (třetí osoby).

31. Uvedené závěry ale již z pouhého přiměřeného použití pravidel o právním jednání na § 444 občanského zákoníku dovozovat nelze. Takový výklad je podstatným omezením významu a účelu zákonného pravidla vyjádřeného § 444 odst. 1 občanského zákoníku, a to bez odpovídající argumentace.

32. Jak se shoduje komentářová literatura, na kterou stěžovatel v průběhu řízení odkazoval a dokládal ji (č. l. 230 až 235) [TINTĚRA, Tomáš. § 444 (Domněnka zastoupení u třetích osob). In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024; Melzer, F. in MELZER, F., TÉGL, P. a kolektiv: Občanský zákoník - velký komentář. Svazek III. § 419-654, Praha: Leges, 2014, str. 82 až 85; Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654), 1. vydání s. 1671-1672: R. Dávid - zdroj www.beck-online.cz], § 444 občanského zákoníku slouží k ochraně dobré víry třetích osob, které jednájí v domněnce, že existuje zastoupení za situace, kdy na této domněnce má účast zastoupený (taková účast nemusí být jen aktivní, ale může být i pasivní, respektive druhý odstavec dokonce na pasivitě zmocnitele po zániku zmocnění staví); to jsou znaky společné oběma odstavcům.

33. Pod § 444 odst. 1 občanského zákoníku pak spadají případy, kdy zdánlivý zástupce nemá (a ani neměl) k příslušnému zástupčímu jednání zástupčí oprávnění.

34. Podle Melzera (citovaného částečně i Tintěrou) a jím citovaných pramenů (str. 83 komentáře) je podmínkou, že ... domněnku vyvolal domněle zastoupený, a to vlastní vinou. Není nutné, aby vliv na vznik domněnky zastoupení měl sám; postačí, pokud měl na něm podíl. Vedle aktivního vyvolání této domněnky postačí i jen pasivní účast domněle zastoupeného. Právní nauka zde rozlišuje mezi zdánlivým zastoupením (Anscheinsvollmacht) a tolerancí zastoupení (Duldungsvollmacht). Tolerance zastoupení představuje případ, kdy domněle zastoupený jednání domnělého zástupce zná a toleruje. S ohledem na princip poctivosti (§ 6 odst. 1) lze od domněle zastoupeného oprávněně očekávat, že dá najevo neexistenci zastoupení; neučiní-li tak, lze jeho opomenutí přiznat význam souhlasu.... O zdánlivé zastoupení se jedná tehdy, když domněle zastoupený jednání domnělého zástupce nezná, avšak při nezbytné pečlivosti je znát mohl a mohl mu současně zabránit. I v tomto případě vyvolal domněle zastoupený vlastní vinou u třetí osoby domněnku zastoupení. Vyvolání domněnky zastoupení je jednání obdobné právnímu jednání.... Podmínkou dále je, že třetí osoba musela jednat v důsledku toho, že se spoléhala na domněnku zastoupení, kterou vyvolal domněle zastoupený. Její jednání tak musí být v příčinné souvislosti s jednáním (komisivním nebo omisivním) domněle zastoupeného. Tak tomu zejména nebude, když třetí osoba o jednání domněle zastoupeného nevěděla. Jednání domněle zastoupeného tak musí časově předcházet jednání zástupce a musí být kauzální pro jednání třetí osoby s domnělým zástupcem.

35. Napadený rozsudek sice připustil, že domněnku zastoupení podle § 444 odst. 1 občanského zákoníku lze naplnit i opomenutím (omisivním jednáním), avšak spojil je s takovými podmínkami, které to fakticky vylučují. Nejvyšší soud totiž požadoval, aby šlo o jednání, které by bylo adresné vůči třetí osobě. Opomenutí však z povahy věci nemůže být zaměřené v té míře jako jednání komisivní a z povahy samé působí vůči všem (ví o něm každý).

36. Výklad Nejvyššího soudu ohledně naplnění podmínky vyvolání domněnky zastoupení vlastní vinou domněle zastoupeného a příčinné souvislosti s jednáním stěžovatelky byl nepřiměřeně zužující. Nejvyšší soud tím vykročil z limitů ústavně konformní interpretace § 444 odst. 1 občanského zákoníku.

37. Ústavní soud nehodlá za obecné soudy hodnotit provedené důkazy, avšak považuje zde za důležité poznamenat, že shora uvedené úvahy nejsou jen teoretické povahy, které by měly stvořit "papírového tygra". Z obsahu spisu plynou okolnosti, které by minimálně mohly nasvědčovat tomu, že vedlejší účastnice mohla omisivně jednat nedbale. Tak například podle usnesení Policie České republiky o zahájení trestního stíhání č. j. KRPA-261706-269/TČ-2022-000072 ze dne 8. března 2023, které je ve spise obvodního soudu na č. l. 124 až 138, a to konkrétně podle jeho strany 15 (č. l. 132 spisu obvodního soudu), policii R. M. sdělil, že zastupuje účetní firmu BS&P Czech Republic a. s., která vede účetnictví a zároveň spravuje datové schránky svých klientů. Společnost B, spravovali od roku 2013, datovou schránku této spol. pak v letech 2018-2020, kdy v květnu 2020 do ní přestali mít přístup. Za společnost jednali dříve s jednatelkou paní A., která přestala platit i komunikovat, proto ji v době notifikace - 21. 5. 2020 - o změně přístupových údajů do datové schránky již nepovažovali za svou klientku a situaci nijak dál neřešili. Mezi podvodnou změnou přístupových údajů do datové schránky vedlejší účastnice (květen 2020) a uzavřením smlouvy o zajišťovacím převodu práva práva (září 2021) přitom uplynulo 16 měsíců.

38. Nejvyšší soud se musí zabývat tím, zda i když vedlejší účastnice jednání domnělého zástupce neznala, mohla je při nezbytné pečlivosti znát a mohla mu zabránit. Jinými slovy, rozdíl mezi výkladem § 444 odst. 1 občanského zákoníku přijatým Nejvyšším soudem a ústavně konformním výkladem, který podal Ústavní soud, mohl v projednávané věci mít vliv na výsledek řízení. Proto došlo k porušení stěžovatelčina práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

VII. Závěr

39. Ústavní soud dospěl k závěru, že v posuzované věci došlo k porušení stěžovatelčina práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

40. Ústavní soud proto ústavní stížnosti vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil [§ 82 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu]. Ústavní soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť od něj nebylo možno očekávat další objasnění věci (§ 44 téhož zákona).

41. Tímto rozhodnutím Ústavní soud nepředjímá, jak má být rozhodnuto ohledně vlastnického práva k nemovitosti. V dalším řízení bude zapotřebí se znovu zabývat tím, zda vedlejší účastnice svým omisivním jednáním vlastní vinou vyvolala u stěžovatelky domněnku zastoupení. Pokud by soudy shledaly, že tomu tak bylo, bude třeba se zabývat námitkami vedlejší účastnice a posoudit, zda byla stěžovatelka v dobré víře. Tato otázka dosud nebyla v řízení vyřešena, neboť dobrá víra stěžovatelky byla zatím toliko presumována podle § 7 občanského zákoníku.

Další články:

- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)